

Ляховська Олена

к.е.н., науковий співробітник

відділу проблем реального сектора економіки регіонів

ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України»

Skalecka.olena@ukr.net

ТЕНДЕНЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ МАКАРОННИМИ ВИРОБАМИ ТА ПОТЕНЦІЙНІ РИНКИ ЗБУТУ

***Анотація.** Проаналізовано рівень імпортозалежності та експортоорієнтованості макаронної продукції в Україні. Виділено основні країни-експортери та імпортери українських макаронних виробів. Досліджено світові тенденції споживання, імпорту та експорту вказаної продукції. Запропоновано потенційні ринки збуту української продукції та шляхи їх розширення.*

***Ключові слова:** макаронні вироби, експорт, імпорт, світовий ринок, ринок збуту.*

Olena Liahovska

Candidate of Sciences (Economics), researcher

in Department of Real Sector Region's Economy Problems ,

Institute of Regional Studies named after M.I. Dolishniy

of the National Academy of Sciences of Ukraine »

FOREIGN TRADE OF PASTE PRODUCTS AND POTENTIAL MARKETS

***Abstract.** The level of import dependency and export orientation of pasta in Ukraine is analyzed. The main exporters and importers of Ukrainian pasta are identified. The world trends*

of consumption, import and export of the specified products are investigated. Potential markets for selling Ukrainian products and ways to expand them are offered.

Keywords: *pasta, export, import, world market, market.*

Україна – один із найбільших експортерів зерна у світі. Проте, високий рівень експортоорієнтованості зернових культур паралельно з низьким рівнем їх переробки зумовив, що країна виступає сировинною базою для виготовлення готових харчових продуктів у інших країнах. Водночас глибинна переробка зерна в Україні спрямована більше на задоволення потреб внутрішнього ринку, аніж на збільшення доданої вартості сировини шляхом нарощення експорту.

Макаронні вироби – один із продуктів, що вживається практично у всьому світі (у деяких країнах більше 8 кг. на душу населення). Відповідно, світові тенденції характеризуються зростаючим попитом на вказані продукти. Водночас, в Україні добре розвинутий сировинний потенціал (великі обсяги виробництва зерна та борошна), але обсяги виробництва макаронної продукції зменшуються з кожним роком (в основному, через перенасичення внутрішнього ринку). Тому, доцільно розглянути потенційні світові ринки збуту, як стимул розвитку виробництва та експорту даних продуктів.

Впродовж останніх років обсяги виробництва макаронних виробів в Україні стрімко впали: у 2018 році виготовили 79,3 тис.т. виробів макаронних неварених, що порівняно з 2013 роком менше на 36,7 тис.т., або 31,64%. При цьому, добре розвинутий сировинний потенціал для даного виробництва: у 2018 році порівняно з 2013 роком обсяги виробництва зерна та зернобобових культур зросли на 11,11%, виробництво пшениці – на 10,44%. При цьому, експорт зернових культур у 2018 році становив 15,3% у товарній структурі, а готових продуктів із зерна (макаронні вироби входять до їх складу) – 0,6% [1].

На противагу вказаним тенденціям, експортоорієнтованість виробництва макаронних виробів в Україні досить висока і характерним було її помірне зростання: з 2011 по 2015 роки показник зріс до 27,06%, у 2016 зменшився до 22,04% і знову активно зріс до 32,36% у 2018 році (рис.1). Окрім того, варто відзначити значне зростання показника імпортозалежності даної продукції (у 2018 році зріс до 53,33%). Дисбаланс у експорті та імпорті даної продукції пов'язаний із зростанням імпорту сортів макаронних виробів, що не виробляються українськими товаровиробниками.

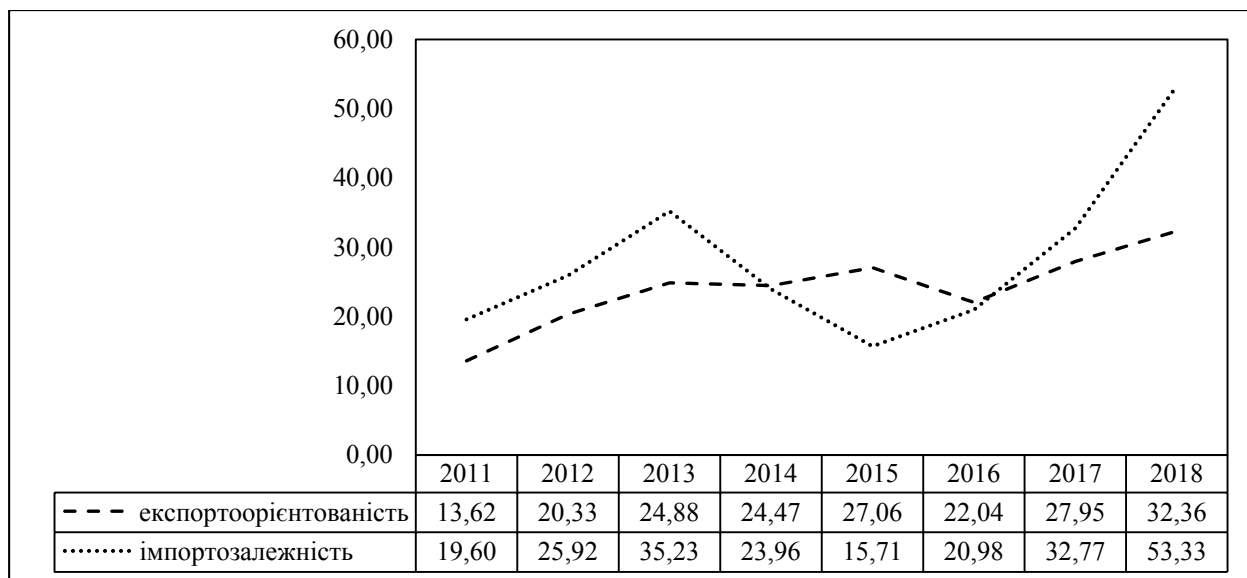

Рис.1. Експортоорієнтованість та імпортозалежність макаронних виробів в Україні, %
*авторські розрахунки за [1]

Основними експортерами макаронних виробів з України у 2018 році були Російська Федерація – 16,69%, Республіка Молдова – 14,10%, Німеччина – 10,13%. Водночас Україна імпортує макаронні вироби, в основному з Італії (39,07% від імпорту), Туреччини (31,20%) та Польщі (19,74%) [1].

Найбільшими світовими експортерами макаронних виробів у 2017 році були Італія (30% від світового експорту), Китай (8,9%) та Туреччина (5,5%). Найбільші імпортери – США – 10%, Німеччина – 8,5%, Франція – 7,4% [2].

Серед найбільших споживачів макаронних виробів Італія – 23,5 кг на душу населення), Туніс (16 кг на душу населення), Венесуела (12 кг) та Греція (11,2 кг), Швейцарія (9,2), США, Аргентина (по 8,8 кг), Іран, Чилі (8,5 кг), Франція, Німеччина (8 кг) [3].

Зважаючи на вказані тенденції, можемо виділити основні перспективні напрями і стимули розвитку міжнародної торгівлі макаронними виробами.

1. Збільшення обсягів виробництва макаронних виробів українськими товаровиробниками, зважаючи на світові стандарти та попит. Зокрема, слід звернути увагу на якість продукції, логістику, маркування, упаковку та інше. Окрім того, у світі динамічно зростають тенденції до здорового харчування, що вимагає розширення асортименту макаронних виробів, зокрема, збільшення виробництва органічної, цільнозернової, безглютенової продукції та інше.

2. Цільовий вихід національних виробників макаронної продукції на світові ринки з найбільшим споживанням вказаної продукції, до прикладу у країни Америки (потребує налагодження логістики, що зможе зміцнити торгові зв'язки у довгостроковій перспективі), а також, Грецію, Швейцарію та інші.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 29.10.2019).
2. Обсерваторія економічної складності. URL: <https://oec.world/en/profile/sitc/0411/> (дата звернення: 23.10.2019).
3. Офіційний сайт Італійської професійної спілки. URL: <http://www.pastaitaliani.it/consumi/> (дата звернення: 29.10.2019).

Маковоз Оксана,

д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту та оподаткування
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»,
mosua@meta.ua

Мирошник Тетяна,

студентка 4 курсу Навчально-наукового інституту економіки,
менеджменту і міжнародного бізнесу
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»
Tanya163m@gmail.com

СИСТЕМА КРІ В МЕНЕДЖМЕНТІ

Анотація. Розглянуто ключові аспекти системи KPI в менеджменті. Проаналізовано основні моменти роботи даної системи та обґрунтовано потребу в ній у сучасному світі. Доведено, що для ефективної роботи та процвітання компанії необхідно здійснювати всебічний аналіз діяльності. Охарактеризовано систему KPI, яка допомагає розібратися з усіма нюансами та демонструє реальну ситуацію в компанії.